

Miljöplan för Dalarö Båtklubb (DBK). Uppdaterad 2019-09-05

Omfattning

Engagemanget för miljön ska vara ett naturligt inslag i vår verksamhet. Vi har därför upprättat denna miljöplan som gäller för oss alla som är medlemmar i DBK. För att minska vår miljöpåverkan och därmed skapa en miljömässigt hållbar verksamhet har vi fokuserat på kemikalieanvändning, bränsle och avfallshantering.

Syfte

DBK:s miljöplan syftar till att informera och därigenom öka miljömedvetenheten samt tydliggöra hur miljöarbetet bedrivs. Miljöplanen ska vara ett dokument som kommer att förändras i takt med förändrade regler och lagstiftning samt att nya produkter kommer ut på marknaden. Miljöarbetet följs kontinuerligt genom egenkontrollen, senaste egenkontrollen utförd februari 2018. Ansvarig miljösamordnare gör regelbundna uppföljningar som dokumenteras och rapporteras till styrelsen. På dagordningen för styrelsemöten finns en stående punkt för miljöfrågor.

Beskrivning av verksamheten i hamnanläggningen

I DBK:s hamnar, som arrenderas av Haninge kommun, finns drygt 500 båtplatser. Fritidsbåtarna varierar i storlek från den enkla roddbåten upp till 45 fot. Inom hamnområdena finns områden för vinteruppställning.

DBK ansvarar för sjösättning och upptagning av de båtar som kräver lyft på vagn eller vagg. Till anläggningen hör även en sjösättningsramp där medlemmarna kan sjösätta sina båtar på egen hand. I samband med vårustning och höstupptagning är risken för miljöpåverkan inom hamnområdet som störst då arbetet många gånger kräver användning av olika kemikalier vid t.ex. bottenmålning, slipnings- målnings- och olika reparationsarbeten på både trä och plastbåtar, avspolning av båtbottnar, spillolja i samband med oljebyte samt motorkonserveringsvätska vid vinterkonservering av motorer. *Det finns ingen rening av spolvattnet vid bottentvätt i samband med höstupptagning.*

Bränsle och oljor med mera

För att minska utsläppen från motorer skall endast miljöanpassade drivmedel och oljor användas. Detta gäller i högsta grad tvåtaktsmotorer. Tomgångskörning i hamnen för bl.a. laddning av batterier är ej tillåtet. Vid påfyllning av kylarvätskor innehållande glykol så uppmanar DBK att använd propylen glykol som är ett miljövänligare alternativ. Även att man inom klubben endast använder miljöklassade bottenfärger, godkända av kemikalieinspektionen, samt i övrigt skall klubbens medlemmar använda de material som bäst skonar miljön.

Varje båtägare som fyller på bränsle inom hamnanläggningen ska säkerställa att risken för spill är minimal. Gammal olja och andra kemikalier skall lämnas till återvinnings anläggning. Som en service till våra medlemmar finns en miljöcontainer för miljöfarligt avfall. Tänk på att bara fylla de vätskor och avfall på de fat/uppsamlingskärl som är markerad med det avfall som du vill lämna för uppsamling.

Miljöcontainer finns på uppläggningsplatsen vid Askfatshamnen. Vid konservering av motorer skall detta ske på ett sådant sätt att inga utsläpp på mark eller vatten sker. Eventuella utsläpp skall omhändertas för destruktion. Tänk även på att använda så miljövänliga alternativ som möjligt t.ex.

propylen glykol för frostskydd.

Avfall

Ytterst är det den enskilde båtägarens ansvar att omhänderta sitt avfall på ett miljörättigt sätt. Inom båtklubben finns möjlighet att lämna hushållssopor samt visst farligt avfall såsom spillolja, glykol, olje- och bränslefilter samt förorenade trasor. Blybatterier är respektive båtägare skyldig att själv frakta till kommunens återvinningsanläggning, exempelvis i Jordbro. Omhändertagande och destruktion av farligt avfall är starkt reglerat och medför stora kostnader för båtklubben, varför envar medlem uppmanas att i största möjliga utsträckning själv lämna sitt farliga avfall vid närmaste återvinningscentral. Även källsorterat avfall såsom plåt, plast och glas kan lämnas vid återvinningscentralen. Detta kan ske utan kostnad för den enskilde medlemmen.

Bottenfärger

I syfte att öka miljömedvetenheten i klubben arrangerades i början av juni en miljökväll för medlemmarna i DBK i Sjöräddningens lokaler på Dalarö. Deltagare från Södertörns Miljö & Hälsoskyddsförbund och Britta Eklund professor på Stockholms Universitet presenterade erfarenheter och påverkan av giftiga bottenfärger på våra skriv.

Under kvällen presenterades regelverk från myndigheter gällande bottenfärger, mätning av bottenfärger enligt XRF-tekniken, beskrivning av tekniken och erfarenheter från andra klubbar. Erfarenheter av miljöarbete inom SMBF och DBK's plan för mätning av bottenfärger på torrsatta båtar hösten 2019, gäller båtar byggda 1995 eller tidigare. Dessutom det senaste om en planerad borsttvätt på Dalarö.

Vi lärde oss under kvällen bl.a. att TBT (Tributyltenn) är den största boven bland bottenfärger, den förbjöds på fritidsbåtar redan 1989, så det är också den vi i första hand söker genom provtagning på torrsatta båtar hösten 2019.

Dessutom lärde vi oss att sanering av bottenfärger är mycket hälsovådligt och kräver professionell utrustning för att skona såväl hälsan som kringliggande miljö. Stort ansvar läggs också på den enskilde båtägaren. Dessutom ska enligt uppgift på sikt användningen av giftiga bottenfärger, s.k. antifoulingfärger, upphöra i Stockholms län.

Baserat på informationen under miljökvällen och de strängare krav som Transportstyrelsen och andra myndigheter utfärdat samt klubbens erfarenhet av tidigare sanering på vårt område, har styrelsen beslutat att tills vidare förbjuda sanering av bottenfärger på klubbens område.

Fortsatt agerande i frågan tar styrelsen ställning till när resultatet av Transportstyrelsens projekt "Skrovmålet" presenteras under senare delen av 2020.

Klubben hänvisar istället till marinor/blästerhallar som har bättre möjligheter och erfarenhet att genomföra sanering av båtskrov. Karlslunds marina är ett exempel, det finns också en blästerhall på Muskö, (<http://muskovarvet.se/utbud.html>).

Medlemmar i DBK får endast använda av kemikalieinspektionens godkända bottenfärger. DBK har även beslutat att förbjuda all användning av s.k. mjuka bottenfärger. Lista för godkända bottenfärger för 2019 finns på följande adress.

<https://www.kemi.se/global/bekämpningsmedel/biocidprodukter/batbottenfarger/batbottenfarger-for-ostkusten.pdf>

Det är förbjudet att högtryckstvätta bottenfärgarna vid torrsättning inom

DBKs hamnområde eller båtuppställningsplats. DBK rekommenderar starkt att envar båtägare låter utföra maskinell bottentvätt två gånger per säsong – första gången i samband med att havstulpanernas larver etablerar sig och andra gången alldeles före torrsättning. Detta genom att använda de båtbottentvätts anläggningar i närheten. Medlemmar i DBK kan också låna en Scrubbis för manuell rengöring av botten. Scrubbis står i klubbhuset. Regelbunden bottentvätt minskar behovet av årlig bottenmålning. På Länsstyrelsens hemsida kan information hämtas, om när havstulpanernas larver etablerar sig.

Då DBK har stort fokus på miljön och därmed vill bidra till att nå utsatta miljömål och uppmanar medlemmarna att:

- ☐ Bottenmåla inte nya båtar utan rengör dessa med beskriven maskinell utrustning.
- ☐ DBK har för avsikt att inom de närmaste åren helt fasa ut anbringandet av bottenfärger och ersätta dessa med bottentvätt.

Färgborttagning/Slipning

Styrelsen har beslutat att tills vidare förbjuda sanering av båtbottnar på klubbens område i avvaktan på presentation av Transportstyrelsens projekt "Skrovmalet" som presenteras under senare delen av 2020.

Toalettavfall

Inom hamnområdet finns toaletter som ska användas under tid då båtägare vistas inom hamnanläggningen. Toaletterna är anslutna till kommunalt avlopp och efterhålls regelbundet av städpersonal. Tömningsanordning för båttoaletter som är ansluten till kommunalt avlopp finns vid intilliggande serviceinrättning för Hotellbryggan på Dalarö och vid Marin Depån i Vadviken. Tömning av portabla toaletter utan tillsats av kemiska vätskor ska ske på samma inrättningar. Portabla toaletter med kemiska vätskor tillsatta skall tömmas på närmaste miljöanläggning. För allas trevnad är det viktigt att eventuellt spill tas om hand av var och en som använder utslagsvasken. Alla som har portabel toalett ombord skall använda sig av tömningsmöjligheten iland.

I händelse av olycka med risk för utsläpp av miljöfarliga vätskor

Vid AKUT MILJÖFARA: Kontakta Räddningstjänsten 112

Vid MINDRE MILJÖHÄNDELSE: Kontakta Hamnkapten Magnus Sundström 073-331 45 81, samt Miljöansvarig Lennart Åsell 070-561 65 20

I båt

☐ I båten och dess motorrum eller kölsvin bör absorberande material finnas för att ta upp mindre utsläpp lokalt.

På land

☐ Skydda marken, exempelvis med presenning eller annat ogenomträngligt material, så att vätskan

inte tränger ner i marken.

- ☑ Viss utrustning för spillberedskap finns i miljöcontainern.
- ☑ Sug upp vätskan med Absol som finns i miljöcontainern.
- ☑ Allt material som använts vid uppsamlandet omhändertas som miljöfarligt avfall och lämnas i miljöboden eller annan miljöstation.
- ☑ Rapportera händelsen till klubbens miljöansvarige eller hamnkaptan.

I sjön

- ☑ Hindra spridning av utsläppet genom att avgränsa utsläppet. Absorberande länsar för ändamålet finns i miljöboden.
- ☑ Vid större utsläpp larma Räddningstjänst tel. 112.
- ☑ I händelse av utsläpp som inte härrör från klubben utan kommer drivande från sjön, larma Räddningstjänst 112 och försök hindra vidare spridning samt skydda stränder och båtar.
- ☑ Använda länsar hanteras som miljöfarligt avfall och lämnas till miljöstation.
- ☑ Rapportera händelsen till klubbens miljöansvarige eller vice hamnkaptan.

Egenkontroll

Egenkontrollen syftar till att kontrollera och vidmakthålla säkerhet och miljöpåverkan för klubbens verksamhet. Egenkontrollen utförs av båtklubben och kan återfinnas i sin helhet i dokumentet Egenkontroll-hamn. Utöver dokumentet skall nedan kontrolleras:

- ☑ Årlig inventering av bottenfärger och toalett anläggningar på båtarna.
- ☑ Kontroll genomförs av Torr/sjösättnings ansvarig att miljöplanen efterföljs vid sjösättning respektive torrsättning.
- ☑ Daglig kontroll av miljöstationen. Denna kontroll utförs av nattvakten.
- ☑ Styrelsen bedriver översyn av miljöplanen, information och rutiner månadsvis.
- ☑ Styrelsen inventerar kvartalsvis skyltningen för farligt avfall.

Nedan redovisar vi 2018 och 2016 års resultat för miljöinventeringen gällande toalettinstallationer samt bottenfärger för båtar anslutna till DBK.

	2016	2018	Förändring
Andel båtar med tillväxthämmande färg	45 %	23 %	-22 %
Andel båtar med giftfri färg	29 %	45 %	+16 %
Andel båtar utan bottenfärg	26 %	32 %	+ 6 %
Andel båtar med septiktank som saknar däckstömning	6 %	11 %	+ 5 %
Andel båtar med portapotti	3 %	5 %	+ 2 %
Andel båtar utan toalett	68 %	59 %	- 9 %